

הרב משה ליב הכהן הלברשטט

פרשת ויקרא

קִרְבָּנוֹת – לְהִתְקַרֵּב לַה'

"דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי יִקְרִיב
מִכֶּם קִרְבָּן לַה'" (ויקרא א, ב).

הַתּוֹרָה סִיְמָה אֶת סֵפֶר שְׁמוֹת בּוֹ לְמִדְנוּ אֶת מְלֹאכֶת בְּנֵי־הַמִּשְׁכָּן וְכַלְיוֹ, וְעָשִׂיתָ בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ, בְּגָדֵי אֶהָרֹן וּבְנָיו. הַמִּשְׁכָּן נֹעַד לְהִיּוֹת הַמְּקוֹם בּוֹ עִם יִשְׂרָאֵל יִתְקַרֵּב לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּדֶּרֶךְ הַגְּבוּהָה בְּיֹתֵר עָלַי אֲדַמּוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכַנְתִּי בְּתוֹכְכֶם" (שמות כה, ח). וְלִכֵּן פּוֹתַחַת הַתּוֹרָה אֶת סֵפֶר וַיִּקְרָא בִּיצִיִּקֶת הַתֵּכֵן לְמִשְׁכָּן, וְהוּא עֲבוּדַת הַקִּרְבָּנוֹת, קִרְבָּן מִלְּשׁוֹן לְהִתְקַרֵּב, הַמְטָרָה הַעֲקֵרִית שֶׁל הַקִּרְבָּנוֹת הִיא לְקַרֵּב אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים, וְכַדְבְּרֵי הַרְמָב"ן (ויקרא א, ט) "וְכָל קִרְבָּן לְשׁוֹן קִרְבָּה וְאַחַדוֹת".

"וּנְפֹשׁ כִּי תִקְרִיב קִרְבָּן מִנְחָה לַה' סֹלֶת יִהְיֶה קִרְבָּנוֹ" (ויקרא ב, א). לֹא נֶאֱמַר נֶפֶשׁ בְּכָל קִרְבָּנוֹת נִדְבָה אֲלֵא בְּמִנְחָה, מִי דֶרְכּוֹ לְהִתְנַדֵּב מִנְחָה, עֲנִי, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מֵעֵלָה אֲנִי עָלָיו כָּאֵלוֹ הַקְּרִיב נֶפֶשׁוֹ (רש"י).

בְּעוֹלָם הַשָּׁקֶר, מִי נִחְשָׁב יוֹתֵר, הָעֲנִי שֶׁמִּתְאַמֵּץ וְנוֹתֵן סְכוּם פְּעוּט לְצִדְקָה מְשׁוּם שְׂאִין לוֹ לְתֵת יוֹתֵר אוֹ הָעֹשִׂיר הַגָּדוֹל שֶׁתּוֹרֵם סְכוּם מְכַבֵּד לְמֵרוֹת שְׁלִפֵי מִצְבוֹ הַכִּלְכִּלִי הִיָּה יְכוֹל לְתֵת הַרְבֵּה יוֹתֵר?! וְדַאי שֶׁהָעֹשִׂיר נִחְשָׁב יוֹתֵר, כִּי בְּמִבְחָן הַתּוֹצְאָה הוּא נֵתֵן סְכוּם מִשְׁמַעוֹתָי. אֲבָל לֹא כֵן בְּעוֹלָם

הַאֲמַת, "רַחֲמָנָא לְבָא בְּעֵי", הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה אֶת הַלֵּב שֶׁל הָאָדָם, וּלְפֹיִם צַעֲרָא אֲגָרָא (לְפִי רַב הַצַּעַר הַשְּׂכָר..), הֶעֱנִי שְׁנַתֵּן לְמִרְוֹת שְׂאִין לוֹ, נַחֲשָׁב הַרְבֵּה יוֹתֵר מִן הָעֲשִׂיר, כִּי הוּא הַקְּרִיב אֶת נַפְשׁוֹ, הוּא עָשָׂה מַעֲשֵׂה גְדוֹל הַרְבֵּה יוֹתֵר וְלִכְן הִתְקַרַּב אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאֶפֶן מִשְׁמַעוֹתֵי הַרְבֵּה יוֹתֵר, הַקְּרִיב נַפְשׁוֹ מִלְשׁוֹן קְרִבַת נַפֶּשׁ שֶׁהִיא הַדְּרָגָה הַגְּבוּהָה בְּיוֹתֵר, יוֹתֵר מִהַמְקַרֵּיב אֶת מְמוֹנֹו אוֹ הַמְקַרֵּיב אֶת גּוּפוֹ שֶׁגַּם הֵם נַחֲשָׁבִים הַקְּרִבָּה, אֲבָל אֵינָם מַגִּיעִים לְדִרְגָתוֹ שֶׁל הַמְקַרֵּיב אֶת נַפְשׁוֹ.

בְּהַשְׂאָלָה מִמַּעֲרָכוֹת יַחֲסִים בֵּין בְּנֵי אָדָם, יֵשׁ הַפְּרוֹת שְׂטָחִית שְׁגוּרָמַת לְאֲנָשִׁים לְחַבֵּב זֶה אֶת זֶה, יֵשׁ מַעֲשִׂים שֶׁל נְתִינָה שְׁגוּרָמִים לְאֶהְבָּה, וְיֵשׁ אֶת הַדְּרָגָה הַגְּבוּהָה בְּיוֹתֵר שֶׁל אֶהְבֵּת נַפֶּשׁ שְׁנִגְרָמַת מִרְצָף שֶׁל מַעֲשֵׂי נְתִינָה קְטַנִּים אוֹ מִמַּעֲשִׂים גְּדוֹלִים שֶׁהֵם בְּעֶצֶם הַקְּרִבָּה, יַעֲקֹב אָבִינוּ מָסַר לְיוֹסֵף אֶת כָּל מָה שֶׁלָּמַד אֶצֶל שֵׁם וְעָבַר (רש"י בראשית לז, ג), הוּא נוֹתֵן לוֹ אֶת כָּל כּוֹלוֹ, וְזֶה גוֹרֵם לְ"נַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ" (בראשית מד, ל). יְהוֹנָתָן מְקַרֵּיב אֶת הָאֶפְשָׁרוֹת שֶׁלוֹ לְהִיּוֹת מֶלֶךְ אַחֲרֵי אָבִיו שְׂאוּל, וּמִסְכֵּן אֶת חַיִּיו עַל מַזְבֵּחַ אֶהְבֵּתוֹ אֶת דָּוִד, זֶה מוֹבִיל לְ"וַיְהִי כְּכַלְתּוֹ לְדַבֵּר אֶל שְׂאוּל וְנָפֵשׁ יְהוֹנָתָן נִקְשְׁרָה בְּנַפֶּשׁ דָּוִד וַיֶּאֱהָבֵהוּ יְהוֹנָתָן כְּנַפְשׁוֹ... וַיִּכְרַת יְהוֹנָתָן וְדָוִד בְּרִית בְּאֶהְבֵּתוֹ אֹתוֹ כְּנַפְשׁוֹ" (שמואל א - א, יח, א-ג).

מְזֵה הַשְּׂרֵשׁ צִוְנוֹ הָאֵל לְהַקְּרִיב לְעוֹלָם מִהַדְּבָרִים שֶׁלֵּב בְּנֵי אָדָם חוֹמֵד מֵהֵם, כְּמוֹ הַבֶּשֶׂר וְהַיַּיִן וְהַפֶּתַי, כְּדִי שְׂיִתְעוֹרֵר הַלֵּב יוֹתֵר עִם הָעֶסֶק בָּהֵם, וְלַעֲנִי חַיִּיב לְהַבִּיא מִמַּעַט קִמְחוֹ אֲשֶׁר עֵינָיו וְלִבּוֹ עָלָיו כָּל הַיּוֹם. וְעוֹד יֵשׁ הַתְּעוֹרְרוֹת אַחֵר לְלֵב בְּקִרְבָּן הַבְּהֵמוֹת מִצַּד הַדְּמִיוֹן, שְׂגוּף הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה יְדַמּוּ בְּכָל עֵינֵינֵיהֶם, לֹא יִתְחַלְקוּ רַק שְׂבֻזָּה נִתֵּן הַשְּׂכָל וְלֹא

בְּזָה. וּבְהִיּוֹת גּוֹף הָאָדָם יוֹצֵא מִגֶּדֶר הַשֶּׁכֶל בְּעֵת הַחֹטָא, יֵשׁ לוֹ לְדַעַת שְׁנַכְנִס בְּעֵת הַהִיא בְּגֶדֶר הַבְּהִמוֹת אַחַר שְׁלֵא יַחְלִקֵם רַק הוּא לְבַדּוֹ. וְעַל כֵּן נִצְטוּהָ לְקַחַת גּוֹף בְּשָׂר כְּמוֹהוּ, וְלִהְבִּיאוֹ אֶל הַמְּקוֹם הַנִּבְחָר לְעֵלְוֵי הַשֶּׁכֶל וְלִשְׂרָפוֹ שֵׁם, וְלִהְשָׁפִיחַ זְכוּרוֹ, כְּלִיל יְהִיָּה, לֹא יִזְכָּר וְלֹא יִפְקָד, תַּחַת גּוֹפוֹ, כְּדֵי לְצִיר בְּלִבּוֹ צִיּוֹר חֲזַק שֶׁכֵּל עֵינָיו שֶׁל גּוֹף בְּלִי שֶׁכֶל אָבֵד וּבָטֵל לְגַמְרֵי, וַיִּשְׁמַח בְּחִלְקוֹ בַּנֶּפֶשׁ הַמְּשֻׁכֶּלֶת שֶׁחָנְנוּ הָאֵל שֶׁהִיא קִיַּמַת לְעוֹלָם, וְגַם לְגוֹף הַשְּׂתַרְף עִמָּה יֵשׁ קִיּוּם בַּתְּחִיָּה בְּסִבְתָּהּ בְּלִכְתּוֹ בַּעֲצָתָהּ, כְּלוֹמֵר שִׁישְׁמֵר מִן הַחֹטָא. וּבִקְבָעוֹ בְּנִפְשׁוֹ צִיּוֹר זֶה, יִזְהַר מִן הַחֹטָא הַרְבֵּה. וְהַבְּטִיחָה הַתּוֹרָה שֶׁבְּמַעֲשֵׂהּ הַגְּדוֹל הַזֶּה וּבְהַסְכָּמַת עוֹשֵׂהוּ שִׁיתְּנַחֵם עַל חֹטָאוֹ מִלֵּב וּמִנֶּפֶשׁ, תִּכְפַּר אֵלָיו שְׂגָגָתוֹ (פּוּר החינוך במצוה צה).

מִטְרַת הַקְּרִיבָנוֹת הִיא לְהַקְרִיב מִהַדְּבָרִים שֶׁלֵּב הָאָדָם חוֹמֵד בָּהֶם, לְהַזְכִּיר לְאָדָם לֹא לְשַׁקֵּעַ עִמָּק בְּחִמְרֵיּוֹת, אֶלֶּא לְהַקְרִיב עַל מְנַת לְהִתְקַרֵּב אֶל ה' שֶׁזֶּוֹ כֹּל מִטְרָתוֹ שֶׁל הָאָדָם עָלֵי אֲדָמוֹת.

"**קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה'**, אָמְרוּ אֵלָיו כָּל תַּשָּׂא עוֹן וְקַח טוֹב, וּנְשַׁלְמָה פָּרִים שְׁפָתֵינוּ" (הוֹשַׁע י"ד, ג). "וּנְשַׁלְמָה פָּרִים" - שֶׁהִיָּה לָנוּ לְהַקְרִיב לְפָנָיִךְ, נְשַׁלֵּם אוֹתָם בְּרָצוֹן דְּבָרֵי שְׁפָתֵינוּ (רש"י).

"**אִם עַל תּוֹדָה יִקְרִיבְנוּ וְהַקְרִיב**". רָאָה הַיָּאֵף הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא סוֹלֵחַ לְעוֹנוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. רָאָה מָה הָיוּ מִקְרִיבֵינִי לְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, "וְהַקְרִיב עַל זִבְחַת תּוֹדָה". אֶלֶּא אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִי שִׁישׁ לוֹ פֶּה, יָבִיא פֶּה. מִי שִׁישׁ לוֹ אֵיךְ, יָבִיא אֵיךְ. וּמִי שִׁישׁ לוֹ שֵׁה, יָבִיא שֵׁה. וּמִי שִׁישׁ לוֹ יוֹנָה, יָבִיא יוֹנָה. וּמִי שִׁישׁ לוֹ אֶחָד מִכָּל אֵלֶּיךְ, יָבִיא סֶלֶת. וּמִי שִׁישׁ לוֹ סֶלֶת וְלֹא כְּלוּם, יָבִיא דְּבָרִים, שְׁנֵאֵמַר: קָחוּ עִמָּכֶם

דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה' (הושע יד, ג), וְתֹאמַר שֶׁהוּא מְקַבֵּל. אָמַר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הֵן, וּנְשַׁלְמָה פָּרִים שְׁפָתֵינוּ (מדרש תנחומא
פרשת צו סימן ו).

הַתְּפִלוֹת נִתְקְנוּ כְּנֶגֶד הַקְּרִבָּנוֹת, וּמִשְׁחַרְבַּי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
אֵין לָנוּ דֶּרֶךְ לְהִתְקַרֵּב אֶל ה' עַל יְדֵי הַקְּרִבָּנוֹת עֲצָמָן אֲבָל
נִשְׁאַרָה לָנוּ הַדֶּרֶךְ שֶׁל דְּבָרִים, שֶׁל תְּפִלָּה, "וּנְשַׁלְמָה פָּרִים
שְׁפָתֵינוּ", וְאִף בְּזֶה כְּמוֹ בְּקְרִבָּנוֹת, בְּיַדֵּינוּ הַדָּבָר לְהַחֲלִיט
בְּאִיזוֹ דֶּרֶךְ אָנוּ רוֹצִים לְהִתְקַרֵּב אֶל ה', בְּדֶרֶךְ שֶׁל "אָדָם
כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קִרְבָּן לֵה'" אוֹ בְּדֶרֶךְ הַגְּבוּהָה יוֹתֵר שֶׁל
"וְנִפְּשׁ כִּי תִקְרִיב קִרְבָּן מִנְחָה לֵה'", כְּאֵלוֹ הַקְּרִיב נִפְּשׁוּ.

הַתְּפִלָּה הִיא בְּמִקּוֹם הַקְּרִבָּן, וּלְכֹף צְרוּךְ לְזַהַר שֶׁתִּהְיֶה
דְּגִמַּת הַקְּרִבָּן בְּכוּנָה, וְלֹא יֵעָרַב בָּהּ מִחֲשֵׁבָה אַחֶרֶת, כְּמוֹ
מִחֲשֵׁבָה שְׁפוֹסֶלֶת בְּקִדְּשִׁים. וּמֵעַמֵּד דּוּמִיָּא דְעֵבוּדָה,
וּקְבִיעוֹת מְקוֹם כְּמוֹ הַקְּרִבָּנוֹת, שֶׁכֵּל אֶחָד קְבוּעַ מְקוֹמוֹ
לְשַׁחֲטוֹתוֹ וּמִתֵּן דָּמוֹ. וְשֶׁלֹּא יַחֲוֹץ דָּבָר בֵּינוֹ לְקִיר, דּוּמִיָּא
דְּקִרְבָּן שֶׁהַחֲצִיצָה פּוֹסֶלֶת בֵּינוֹ לְכָלִי. וְרֹאיוֹ שְׁיֵהִיוּ לוֹ
מִלְּבוּשִׁים נְאִים מִיַּחַדִּים לְתְּפִלָּה, כְּמוֹ בְּגָדֵי כְּהֵנָה, אֲלֵא
שְׂאִין כָּל אָדָם יָכוֹל לְבַזְּזָה עַל זֶה. וּמְכַל מְקוֹם טוֹב הוּא
שְׁיֵהִיוּ לוֹ מְכַנְּסִים מִיַּחַדִּים לְתְּפִלָּה, מְשׁוּם נְקִיּוֹת (שולחן ערוך
צח, ד).

כָּל שְׁנֵי־שָׁמַיִם יוֹתֵר אֶת דְּבָרֵי הַשְּׁלַחַן עָרוּךְ, נִזְכָּה לְדֶרֶךְ
גְּבוּהָה יוֹתֵר שֶׁל קִרְבָּה אֶל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם, "כְּאֵלוֹ הַקְּרִיב
אֶת נִפְּשׁוֹ".

וַיְהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכָּה לְחִזּוֹת בְּשׁוּב ה' צִיּוֹן, בְּבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
בוֹ נוֹכַל לְהִתְקַרֵּב אֶל ה' שׁוּב בְּעֵבוּדַת הַקְּרִבָּנוֹת, וְנִזְכָּה
לְאָכַל מִן הַזִּבְחִים וּמִן הַפְּסָחִים בְּחַג הַפְּסַח הַבָּא עָלֵינוּ
לְטוֹבָה.